

'Het KVHV is geen lobby, laat staan een loge'

De Standaard* - 06 Dec. 2014
Pagina 16

* De Standaard/Antwerpen, De Standaard/Limburg, De Standaard/Oost-Vlaanderen, De Standaard/Vlaams-Brabant/Brussel, De Standaard/West-Vlaanderen

De 'kameraden' van het Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond (KVHV) vind je overal terug in onze Vlaamse en Belgische instellingen. Die opmars hebben ze grotendeels te danken aan het succes van de N-VA. 'Het KVHV als mobiliserende kracht? Dat geloof ik niet'

Bart Brinckman

BrusselTijdens een lezing voor de Antwerpse afdeling van het Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond (KVHV) vorige week had minister van Binnenlandse Zaken Jan Jambon (N-VA) zich iets te veel op zijn gemak gevoeld. 'Onze rol ligt niet in de achterkamers van de regering, maar in de academische omgeving van een vrije en intellectueel eerlijke uitwisseling van ideeën en strategieën', reageerde Michaël Hoffman, interim-preses van het KVHV-Antwerpen op de commotie. Meteen moest premier Charles Michel (MR) in de Kamer enkele van Jambons uitspraken nuanceren.

Michaël Hoffmans organisatie is Vlaams, katholiek, conservatief en studentikoos. Maar de interim-preses wilde ook een misverstand corrigeren. Jambon was er nooit actief. Hij staat wel geboekt als erelid omdat hij een lidkaart van 60 euro heeft gekocht. 'Dat bedrag kan Jan zich tegenwoordig wel permitteren', grinnikt N-VA-kamerlid Peter De Roover (KVHV-Antwerpen). 'Jambon studeerde aan de VUB. Daar was het KVHV ondenkbaar. Al heeft hij gegarandeerd heel wat cantussen gezongen.'

De komst van Jambon had alles met zijn zoon te maken. Enkele maanden geleden kwam de Antwerpse KVHV-preses in het nieuws door ongegeneerd de verhoging van het inschrijvingsgeld te verdedigen ('te veel diploma's degradeert de waarde ervan'). Wouter Jambon verblijft momenteel in Wenen (Erasmus), maar ook Hoffman staat als N-VA-bestuurslid in Brasschaat dicht bij zijn burgemeester Jan Jambon. Toch schiet hij in een kramp als het KVHV als een N-VA-bolwerk wordt omschreven. 'Partijpolitiek zijn we neutraal. Ons presidium telt ook aanhangers van CD&V en Vlaams Belang. Toegegeven, wij zijn in de meerderheid.'

Wilfried Martens

Tegenwoordig hebben de commilitones van het Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond via het succes van de N-VA hun tocht doorheen de instellingen ingezet. Met Bart De Wever, Koen Kennis en Fons Duchateau (allen N-VA) lijkt het Antwerps stadhuis een Verbondscollege. Steven Vandeput (N-VA), Liesbeth Homans (N-VA) en Pieter De Crem (CD&V) houden in diverse regeringen pet en lint in ere. In de parlementen figureren Peter De Roover, Brecht Vermeulen en Kris Van Dijck (allen N-VA); Gerolf Annemans, Barbara Pas en Jan Penris (Vlaams Belang); en Ward Kennes (CD&V). Bij de N-VA blikken directeur Piet De Zaeger en woordvoerder Joachim Pohlmann terug op een lidmaatschap.

'Tja, het is beter gelukt dan we ooit konden bevroeden', beaamt De Roover. Ook Wilfried Weets (KVHV-Leuven) staat ervan te kijken. Als historicus schreef hij samen met Louis Vos en Bart De Wever een boek over het KVHV (Vlaamse vaandels, rode petten. Honderd jaar Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond). 'Als KVHV'er keken we eind jaren tachtig met heimwee naar de indrukwekkende lijst van ereleden, met Wilfried Martens op kop. Dat perspectief ging na de splitsing van de Leuvense universiteit helemaal verloren. Met De Wever raakte het KVHV terug op het voorplan. Toch heeft het me verbaasd hoe zijn ninner circle uitsluitend uit gewezen KVHV'ers bestaat.'

Begin dit jaar vertelde De Wever in Humo lyrisch over de 'klik' die mensen tijdens hun studentenjaren kunnen maken. 'Die kameraden van toen hebben je op handen en voeten door de straten van Leuven zien kruipen.' De Zaeger, samen met Bert Corluy (kabinetschef bij de Antwerps N-VA-schepen Nabilla Ait Daoud) een onafscheidelijk trio met De Wever, ziet ook andere oorzaken. 'Twee keer hebben we samen een tocht door de woestijn aangevat. Eerst tegen de Nationalistische Studentenvereniging (NSV). Die zat na Zwarte Zondag in de lift. We verafschuwden hun etnisch nationalisme. Vervolgens bij de Volksunie, toen Bert Anciaux het nationalisme op de schop nam en we onze tropenjaren bij de N-VA moesten aanvatten.'

'Het KVHV als mobiliserende kracht? Dat geloof ik toch niet', bezweert De Zaeger. Ook Weets ziet het KVHV eerder als een 'kleine vormingsbeweging'. De Wever interpreteerde zijn lidmaatschap als een 'politieke leerschool'. De Zaeger: 'Het was geen cocon van gelijkgezinden. Zelf leunde ik aan bij de VU-jongeren, bovendien was ik als agnost een vreemde eend in de bijt. Met de burgermanifesten van Guy Verhofstadt en de doorbraak van Vlaams Belang was het een interessante discussietijd. Van een afgelijnd programma was geen sprake. De tegenstellingen waren enorm. Al stond een onafhankelijk Vlaanderen voorop.'

Karel Drabbe, historicus en uitgever, militeerde vanwege zijn geloofsovertuiging nooit bij het KVHV. Als lid van de Vlaamse Volksbeweging kwam hij de leden nadien tegen. 'Tussen het lidmaatschap van het NSV en een mandaat bij het Vlaams Blok bestond een rechte lijn. KVHV'ers trokken naar de Vlaamse Volksbeweging (VVB). Met dat Blok wilden ze niets te maken hebben. Maar ook voor de Volksunie haalden ze hun neus op.'

De Roover en Jambon waren tijdens de jaren negentig de smaakmakers van die VVB. De Wever toonde zich enthousiast over hun engagement. De Roover: 'Ik was buitengewoon teleurgesteld toen Bart toch de stap naar de VU zette. Hij had het tijdsgewricht mee. Er zat sleet op de antimigrantenboodschap van het Vlaams Blok. De VU stond op het punt om uiteen te vallen. Meteen kwam er ruimte voor een nieuw nationalistisch project. Als VVB vochten we met slappe wapens. We rekruteerden bij het KVHV, maar we hadden niets te bieden.'

Individualisme

Als oudste studentenclub van Vlaanderen heeft het Verbond een complexe en weerbarstige geschiedenis. Nog steeds leiden vestimentaire gebruiken (met karakteristieke pet en lint) tot hilariteit in de studentenwereld. Toch was tot aan de splitsing van de Leuvense universiteit (1968) meer dan de helft van de studenten lid. De organisatie was daarom minder rechts en nationalistisch dan doorgaans wordt aangenomen. De Gentse en de veel jongere Antwerpse afdeling waren dat om diverse redenen wel.

'Het KVHV was eind jaren vijftig en in de jaren zestig een drijvende kracht achter het groeiende politieke bewustzijn van studenten', doceert professor emeritus Louis Vos (KU Leuven). Daarbij hielp de actualiteit. Zo excelleerde Wilfried Martens als preses tijdens de marsen op Brussel of bij acties op de Wereldtentoonstelling. Het straatprotest in de jaren zestig leidde zelfs tot de splitsing van de unief. Dat bezegelde het lot van het KVHV als mobiliserend platform. Linkse jongens zoals Paul Goossens en Walter De Bock trokken weg. Rechts kreeg het de volgende twee decennia moeilijk.

Het einde van de eeuw bracht meer individualistische studenten. Vos: 'Met betogingen tegen de raketten en de besparingen van Onderwijsminister Coens (1986) kwam een einde aan het collectieve protest. De politieke rol van de studenten was uitgespeeld. Ze lieten hun agenda steeds meer bepalen door intrinsieke problemen, zoals inschrijvingsgeld, kwaliteit van de opleiding, examenroosters. Dat ging ten koste van het ethische of maatschappelijke engagement.' Die evolutie lijkt ook in de 21ste eeuw niet meteen te keren.

Netwerk

Zowel De Zaeger als Gerolf Annemans (KVHV-Antwerpen) wijst daarom op het - per definitie tijdelijke - belang van individuen. Annemans: 'In Antwerpen was het KVHV in mijn tijd erg radicaal, al distantieerde het zich van die "vieze partijpolitiek". Maar alles fluctueert. In die zin kan je er geen draad op trekken. Natuurlijk is het KVHV een poel van politiek talent. Maar het bewijs is enkel post factum. Wie bij het KVHV militeerde, was geïnteresseerd in politiek. Niks meer.'

De Antwerpse afdeling was niet altijd onder de indruk van Leuven. De Roover: 'Wilfried Martens was geen rolmodel. Het idee dat hij een KVHV'er was geweest, deed ons walgen. Voor ons was hij een vuige CVP'er.' Weets kan er zich iets bij voorstellen. 'Ook eind jaren tachtig worstelde het KVHV met een lauw imago. NSV-preses Bart Laeremans (later mandataris bij Vlaams Belang) snoepte toen heel wat leden af. De komst van Antwerpenaren zoals De Wever (na de kandidaturen moesten Antwerpse studenten naar Leuven of naar Gent, red.) gaven het Leuvense KVHV een sterker Vlaams profiel.'

Van enige continuïteit is dus geen sprake. De Zaeger. 'We trokken niet naar het KVHV om een netwerk uit te bouwen, we hielden er wel een aan over.' Zo'n netwerk helpt, maar is geen wet van Meden en Perzen. Zo wist de N-VA-directeur aanvankelijk niet eens dat ook De Wevers woordvoerder bij dat KVHV actief was. De Roover relativeert nog meer. 'Uit een groep studenten komen nu eenmaal meer politici dan uit een vissersclub.' Dat gaat Weets wat te ver. 'Het KVHV mag dan een lappendeken zijn, het is duidelijk dat die Antwerpse oud-leden goed aan elkaar hangen.'

Weets wijst wel op het beperkt aantal leden. 'Misschien zijn het er vijftig per stad. En dat krimpt tot de helft als het over echt actieve leden gaat. Dat steekt schril af tegen het ledenaantal (tien- of honderdtallen) van de diverse faculteitskringen.' Uit gebrek aan belangstelling werden de Gentse en Antwerpse afdelingen zelfs tijdelijk opgedoekt. 'Het KVHV is geen lobby, noch een genootschap, laat staan een loge', benadrukt De Roover. 'Ooit hebben de media te weinig aandacht aan die organisatie besteed. Tegenwoordig slaan jullie de andere kant uit.'

Voor het KVHV lijkt de aandacht mooi meegenomen. Wie wil er nu geen lid worden van een organisatie die een reputatie opbouwt als springplank voor een politiek mandaat bij de N-VA? Van een stormloop lijkt voorlopig geen sprake. Hoffman: 'Wij zien ons ledenaantal niet stijgen. Wel worden we tegenwoordig in de studentenmilieus beter aanvaard.' De relaties met dat concurrerende maar zieltogende NSV zijn ondertussen verbeterd, al houdt de interim-preses niet van verwarring. 'Wij buigen de dingen voorzichtig, zij maken er meteen een hoek van 90 graden van. Zij choqueren nu eenmaal liever.'

Bart Brinckman

Copyright © 2015 Corelio. Alle rechten voorbehouden